

Rapport prognoses basisscholen 2025 e.v.

Gemeente Hardinxveld-Giessendam

Opdrachtgever:

Gemeente
Hardinxveld-Giessendam

Maart 2024, 2^e versie

*Postmus Advies
Malta 49
8601 GW SNEEK
dick@postmus.frl*

Inhoud

1. Inleiding	1
2. Gegevens en bijlagen.....	1
3. Indeling voedingsgebieden.....	2
4. Ontwikkeling woningvoorraad en toename aantal leerlingen.....	2
5. Gemiddelde woningbezetting door de basisgeneratie	2
6. Berekening ruimtebehoefte	3
7. Kortetermijnprognose	3
8. Langetermijnprognose	3
9. Bewegingsonderwijs.....	3
10. Gewichtenregeling.....	4
11. De methode van vooruitberekening van basisgeneraties	4

▪ Verzameloverzichten

1. Aantal leerlingen
2. Ruimtebehoefte in m² conform verordening gemeente Hardinxveld-Giesendam 2015
3. Ruimtebehoefte in groepen
4. Overzicht klokuren bewegingsonderwijs conform beleidsregel

1. Inleiding

Dit rapport presenteert de resultaten van de prognoses voor de 7 basisscholen in de gemeente Hardinxveld-Giessendam. De prognoses voor de openbare en bijzondere basisscholen zijn opgesteld voor de korte en lange termijn. De prognoses geven een antwoord op de vraag hoeveel leerlingen de scholen mogen verwachten. Daarmee kunnen i.c. moeten de scholen hun huisvestingsvragen onderbouwen. Prognoses worden beïnvloed door schoolkeuzes, woningbouw en migratie. Daarom staat in de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Hardinxveld-Giessendam 2015 (hierna te noemen: 'verordening') dat een prognose voor een huisvestingsaanvraag niet ouder dan twee jaar mag zijn.

De prognoses beginnen met het opstellen van een bevolkingsprognose, gericht op het aantal kinderen in de leeftijd van 0 tot en met 12 jaar. Ook de toekomstige woningbouw, zoals opgegeven door de gemeente heeft nadrukkelijk invloed op het aantal kinderen dat op de scholen mag worden verwacht en is daarom een belangrijk element in de prognose.

Het toekomstige kindertal dat uit een kern naar de school zal gaan wordt berekend o.b.v. de verhouding tussen het aantal kinderen in het voedingsgebied en het totaal aantal leerlingen op de school en uitgedrukt in een deelnamepercentage. Het toekomstig aantal kinderen in het voedingsgebied vermenigvuldigd met dat percentage geeft als uitkomst het aantal kinderen op de school. Als bekend is hoeveel kinderen de school zal tellen kan met behulp van de verordening de huisvestingsbehoefte van de school worden gemaakt. Afgezet tegen beschikbare vierkante meters van de school geeft dat een antwoord op de vraag of de school tekort aan ruimte of leegstand heeft.

In dit rapport wordt achtereenvolgens ingegaan op het begrip voedingsgebied, de ontwikkeling van de woningvoorraad in de gemeente

2. Gegevens en bijlagen

Door het CBS zijn de bevolking en woninggegevens per wijk tot en met 1-1-2023 verstrekt. De gegevens van 1-1-2024 en de toekomstige woningbouw is opgegeven door de gemeente. De telgegevens tot en met 1 oktober 2023 zijn bij DUO, het Agentschap van het ministerie van OCW opgevraagd. Tussen de aantallen op 1-10-2023 in bijlage 1, de bijlagen 2 en 3 en de verzameloverzichten kunnen kleine verschillen zitten. De reden is dat DUO de gegevens naar herkomst van de leerlingen aanmaakt op 15 oktober 2023 en voor de overige overzichten naar de stand op 15 december 2023. In de tussenliggende periode kunnen scholen nog mutaties aanbrengen in de leerlingenadministratie.

De resultaten van de prognoses staan in het bijlagenboek, waarin aangegeven is:

Bijlage 1: De herkomst van de leerlingen naar buurt, wijk en gemeente op 1 oktober 2023

Bijlage 2: De kortetermijnprognose

- de huisvestingsbehoefte voor de komende 4 jaar op basis van gewogen en ongewogen leerlingen.

Bijlage 3: De langetermijnprognose

- de ontwikkeling van de basisgeneratie¹;
- de gemiddelde woningbezetting door de basisgeneratie;
- de ontwikkeling van het ongewogen leerlingenaantal;
- de aanspraken op huisvestingsvoorzieningen;
- het aantal leerlingen dat van de basisgeneratie de school bezoekt, uitgedrukt in een deelnamepercentage.

¹ Basisgeneratie: het aantal 4 tot en met 11-jarigen, plus 30% van de 12-jarigen

De basisschool De Driemaster is op twee locaties gehuisvest. De locatie Pietersweer en locatie Tonneband. Voor de beide locaties zijn prognoses opgesteld, als ware het zelfstandige locaties.

3. Indeling voedingsgebieden

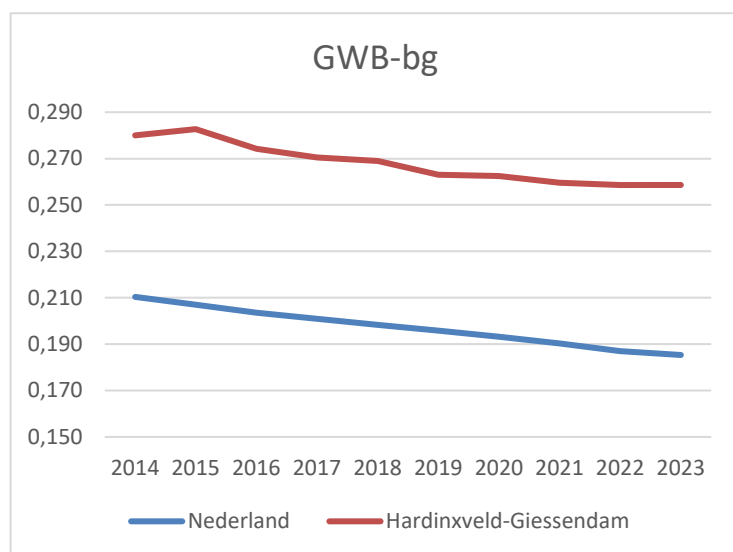
Door DUO wordt informatie verstrekt van de leerlingen op de basisscholen naar herkomst op basis van buurt en wijk. Met behulp van deze gegevens zijn de voedingsgebieden van de scholen samengesteld. Onder voedingsgebied wordt verstaan een gebied waaruit tenminste 70% van de leerlingen op de school afkomstig is. Verwezen wordt naar bijlage 1. De kinderen van de school die buiten het voedingsgebied wonen worden als een opslag in het belangstellingspercentage van het voedingsgebied verwerkt

4. Ontwikkeling woningvoorraad en toename aantal leerlingen

Door de gemeente zijn de mutaties in de woningvoorraad voor de periode 2021-2032 verstrekt.

Wijk	Jaar van oplevering								Totaal
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	
Boven Hardinxveld	56	14	-	-	-	29	-	-	99
De Peulen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Giessendam	37	145	23	94	100	89	119	81	688
Neder Hardinxveld	-	110	40	40	40	15	15	-	260
Totaal	93	269	63	134	140	133	134	81	1.047

5. Gemiddelde woningbezetting door de basisgeneratie

Voor bestaande gebieden is een belangrijk controlegegeven in de prognoseberekening het zogenaamde GWB-bg cijfer. Dit staat voor Gemiddelde woningbezetting door de basisgeneratie en wordt berekend door de basisgeneratie te delen door het aantal woningen. Al geruime tijd neemt de gemiddelde woningbezetting af. Tot het jaar 2000 werd afhankelijk van de grootte van een dorp of stad uitgegaan van een gestabiliseerde situatie van 0,24 tot 0,26 kind per woning. Het landelijke cijfer lag op 1-1-2023 op 0,185. De GWB-bg in de gemeente Hardinxveld-Giessendam ligt boven het landelijk gemiddelde: 2023 0,259. De afname wordt ook aangeduid met de term gezinsverdunding. Hoofdoorzaak van de

gezinsverdunding is de afname van het aantal kinderen per gezin en de toename van alleenstaanden. Het bouwen van woningen hoeft dus niet in te houden dat de scholen meer kinderen kunnen verwachten. Er is dus geen causaal verband tussen woningbouw en toename van kinderen. De cijfers illustreren dat. In de periode 2014 tot

2023 nam de woningvoorraad met 7% toe (+491) en het aantal inwoners met 5,2% (+923). Daarentegen nam de basisgeneratie met 24 kinderen af (-1,2%).

6. Berekening ruimtebehoefte

De ruimtebehoefteberekening is berekend conform de verordening. De kenmerken van het model zijn:

- een vaste voet van 200 m²
- een bruto oppervlakte (BVO) per ongewogen leerling van 5,03 m²
- een BVO per gewogen leerling van 1,40 m²

De regeling voor gewogen leerlingen is met ingang 1 augustus 2019 vervallen en vervangen door de zgn. achterstandsscore wat in hoofdstuk 8 wordt toegelicht.

In de vaste voet zitten ruimten die minder of niet afhankelijk zijn van het leerlingenaantal. Voorbeelden hiervan zijn de staf- en dienstruimten, directieruimte, administratie, team- en spreekkamer. Verder de facilitaire ruimten als reprografie, entree en bergingen. De aparte toeslag voor speellokaal is vervallen. Het speellokaal is onderdeel van de BVO ongewogen leerling.

7. Kortetermijnprognose

Voor de scholen zijn kortetermijnprognoses opgesteld. De prognoses zijn gemaakt voor een periode van maximaal 4 jaar, te weten 2025 tot en met 2028. Hiermee wordt inzicht verkregen in de huisvestingsbehoefte van de scholen voor de schooljaren 2025-2026, 2026-2027, 2027-2028 en 2028-2029.

De berekening van het aantal leerlingen vindt plaats via twee methoden:

1. Het doorstromen van leerlingen naar leeftijd van het ene schooljaar naar het volgende vormt de basis van de prognose. De instroom van de 4-jarigen is berekend op basis van de trendmatige instroom in de analyseperiode, zo nodig bijgesteld aan voorziene ontwikkelingen.
2. Het toekomstige leerlingenaantal is berekend door het deelnamepercentage 4 t/m 12-jarigen te vermenigvuldigen met de toekomstige basisgeneratie 4 t/m 12-jarigen.

Van de uitkomst van beide methoden wordt het gemiddelde genomen.

8. Langetermijnprognose

Het deelnamepercentage voor de langetermijnprognose is afgeleid van het gemiddelde van de belangstellingspercentages uit de methoden 1 en 2 zoals in hoofdstuk 7 genoemd. Vanaf het jaar 2029 is de belangstelling gefixeerd op dat van 2028. Voor de verdeling van leerlingen tussen onder- en bovenbouw is de verhouding 50/50 aangehouden. Die verhouding sluit het beste aan bij de voortdurende wisselende verhouding in de aantallen leerlingen tussen onder- en bovenbouw.

9. Bewegingsonderwijs

Het aantal klokuren bewegingsonderwijs is voor elke schoollocatie berekend. Daarbij is de formule (A+B+C+D), gebruikt waarbij:

- A = $0,05 \times$ het aantal leerlingen in de leeftijd van 4 tot en met 7 jaar op de datum, bedoeld in het derde lid van artikel 134 Wpo;
- B = $0,0343 \times$ het aantal leerlingen in de leeftijd van 8 jaar en ouder op de datum, bedoeld in het derde lid van artikel 134 Wpo;
- C = $1,5642 -$ (het aantal leerlingen op de datum, bedoeld in het derde lid van artikel 134 Wpo, $\times 0,0115$), met dien verstande dat C niet kleiner is dan nul;
- D = $0,0179 \times$ het schoolgewicht

Het aantal groepen 4/5-jarigen en 6/12-jarigen wordt bepaald via de splitsingstabel uit de beleidsregel Nadere regels voor bekostiging bewegingsonderwijs Gemeente Hardinxveld-Giessendam 2015. Deze informatie geeft inzage in de ruimtebehoefte klokuren gymnastiek van de scholen. Elke formatieplaats 6/12-jarigen heeft recht 1½ klokuur gymnastiek per week.

De beleidsregel verwijst voor het berekenen van het aantal groepen naar artikel 14 van het Besluit bekostiging Wpo. In verband met de vereenvoudiging van de bekostiging van het primair onderwijs is het Besluit op 1 april 2022 vervangen door het Besluit bekostiging Wpo 2022. In het nieuw besluit staat niet langer een groepsberekening. Artikel 102 van de Wet op het primair onderwijs (Wpo) is daarom gewijzigd en schrijft voor dat de gemeente in zijn verordening een bepaling moet opnemen over de wijze waarop het aantal groepen leerlingen, bedoeld in de artikelen 126 en 127 van de Wpo voor basisscholen en speciale scholen voor basisonderwijs wordt vastgesteld. De datum genoemd in het derde lid van artikel 134 Wpo staat nu in artikel 138 en is nog steeds 1 oktober.

10. Gewichtenregeling

In het bijlagenboek wordt in de bijlagen 2 en 3 de term “gewichtsl leerlingen” gebruikt. De nieuwe berekening voor de ruimtebehoefte voor de gewogen leerlingen is nog niet in de verordening van de gemeente opgenomen. Daarom is aangesloten op de modelverordening van VNG 2020. Om het aantal gewogen leerlingen te bepalen wordt de achterstandsscore van de school vermenigvuldigd met 7,17%. De uitkomst wordt rekenkundig afgerond op een geheel getal. De achterstandsscore is een onderdeel van de bekostiging van de basisscholen. De teldatum voor de bekostiging is gewijzigd van 1 oktober naar 1 februari. In de berekeningen van de ruimtebehoefte is voor de teldatum 1 oktober 2023 de achterstandsscore van 1 februari 2023 gebruikt. Aan twee scholen is een achterstandsscore toegekend:

BRIN-SCHOOL	ACHTERSSTANDS- SCORE	GEWICHTENLLN. 7,17%
10UA00 Merwedeschool	172,16	12
11TX00 Obs de Driemaster	117,03	8

In de berekening van de ruimtebehoefte zijn voor deze scholen de gewogen leerlingen meegerekend.

11. De methode van vooruitberekening van basisgeneraties

De ontwikkeling van de **woningvoorraad** van een gebied wordt geanalyseerd en de **nieuwbouwplannen** worden geïnventariseerd. De wijzigingen in de omvang van 5-jaars leeftijdsgroepen van de vrouwen van 15-49 jaar en de

wijzigingen in de omvang van 1-jaars leeftijdsgroepen van de kinderen in de leeftijd van 0-12 jaar worden geanalyseerd.

Om deze analyses te kunnen uitvoeren zijn van 10 jaar bevolkings- en woningvoorraadgegevens nodig. Het laatste jaar waarvan bevolkingsgegevens beschikbaar zijn is 2024. Het jaar 2024 vormt het uitgangsjaar voor de vooruitberekeningen.

Bij de analyse van ontwikkelingen van de aantallen vrouwen en kinderen worden de factoren immigratie, emigratie en sterfte, welke de omvang en de samenstelling van deze leeftijdsgroepen beïnvloeden, niet als afzonderlijke factoren meegenomen. In plaats daarvan wordt alleen gekeken naar de mutatie zelf (het effect van immigratie, emigratie en sterfte). De grootte van de mutaties hangt samen met ontwikkelingen in de woningvoorraad. Er is bij deze berekeningen uitgegaan van gemiddelde voor woningbouw gecorrigeerde mutatiecijfers.

Wijzigingen in de omvang en de samenstelling van de vrouwen en kinderen treden ook op door geboorte. Er worden gemiddelde mutatiecijfers van vrouwen en van kinderen en gemiddelde leeftijdsspecifieke vruchtbaarheidscijfers berekend. (L.V.C.'s)

Het aantal vrouwen van 0-49 jaar wordt vooruitberekend als het product van de gemiddelde mutatiecijfers en het (verwachte) aantal vrouwen in die leeftijden.

Als uitgangspunt van de vooruitberekening van de vrouwen van 15-49 jaar van de voedingsgebieden is de leeftijdsopbouw van de voorgaande jaren genomen. Er is vanuit gegaan dat wijzigingen in de omvang van de vrouwen per jaarscohort, zoals die zijn opgetreden in het verleden zich ook in de toekomst voordoen.

Het aantal geborenen wordt vooruitberekend als het product van de gemiddelde leeftijdsspecifieke vruchtbaarheidscijfers L.V.C.'s) en het (verwachte) aantal vrouwen van 15-49 jaar. Voor de berekening van de geboortes worden leeftijdsspecifieke vruchtbaarheidscijfers gebruikt. De gegevens zijn bij het Centraal Bureau voor de Statistiek opgevraagd.

Het aantal kinderen van 0-12 jaar wordt vooruitberekend als het product van de gemiddelde mutatiefactoren en het (verwachte) aantal kinderen in die leeftijden.

Als uitgangspunt van de vooruitberekening van de kinderen van 0-12 jaar van de voedingsgebieden is de leeftijdsopbouw per 1 januari 2024 genomen. Er is vanuit gegaan dat wijzigingen in de omvang van de 1-jaars leeftijdsgroepen kinderen zoals die zijn opgetreden in het verleden zich ook in de toekomst voordoen.

Gemeente Hardinxveld-Giessendam		Aantal Leerlingen																	
Naam school	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042
OBS Merwedeschool	126	128	130	129	130	133	136	139	140	140	138	136	136	135	133	131	129	128	127
Basisschool De Regenboog	242	249	257	257	254	260	266	271	274	274	269	266	266	264	260	256	253	250	249
Ichthusschool	202	207	217	218	223	225	226	225	226	227	224	222	216	215	214	209	207	206	205
OBS de Driemaster, loc. Pietersweer	151	158	161	165	170	174	180	183	186	186	184	183	180	179	178	175	172	169	168
OBS de Driemaster, loc. Tonneband	104	109	114	119	123	126	130	133	134	134	133	132	130	129	129	126	124	123	122
Rehobothschool	403	409	412	416	421	432	446	454	460	460	457	452	446	443	441	433	425	420	417
De Wonderwijzer	90	95	98	98	97	99	103	105	106	106	105	104	103	102	102	100	98	97	96
Koningin Wilhelmina-School	409	438	461	474	497	510	526	536	543	543	539	534	527	523	520	511	502	495	492
Totaal	1.727	1.793	1.850	1.876	1.915	1.959	2.013	2.046	2.069	2.070	2.049	2.029	2.004	1.990	1.977	1.941	1.910	1.888	1.876

2024: is 1 oktober 2023

Gemeente Hardinxveld-Giessendam		Ruimtebehoefte o.b.v. huidige verordening in m²																	
Naam school	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042
OBS Merwedeschool	851	861	871	866	871	886	902	917	922	922	912	902	902	896	886	876	866	861	856
Basisschool De Regenboog	1.417	1.452	1.493	1.493	1.478	1.508	1.538	1.563	1.578	1.578	1.553	1.538	1.538	1.528	1.508	1.488	1.473	1.458	1.452
Ichthusschool	1.216	1.241	1.292	1.297	1.322	1.332	1.337	1.332	1.337	1.342	1.327	1.317	1.286	1.281	1.276	1.251	1.241	1.236	1.231
OBS de Driemaster, loc. Pietersweer	966	1.001	1.016	1.036	1.062	1.082	1.112	1.127	1.143	1.143	1.133	1.127	1.112	1.107	1.102	1.087	1.072	1.057	1.052
OBS de Driemaster, loc. Tonneband	729	754	779	806	826	841	861	876	881	881	876	871	861	856	856	841	831	826	821
Rehobothschool	2.227	2.257	2.272	2.292	2.318	2.373	2.443	2.484	2.514	2.514	2.499	2.474	2.443	2.428	2.418	2.378	2.338	2.313	2.298
De Wonderwijzer	653	678	693	693	688	698	718	728	733	733	728	723	718	713	713	703	693	688	683
Koningin Wilhelmina-School	2.257	2.403	2.519	2.584	2.700	2.765	2.846	2.896	2.931	2.931	2.911	2.886	2.851	2.831	2.816	2.770	2.725	2.690	2.675
Totaal	10.316	10.647	10.935	11.067	11.265	11.485	11.757	11.923	12.039	12.044	11.939	11.838	11.711	11.640	11.575	11.394	11.239	11.129	11.068

2024: is schooljaar 2024-2025

Gemeente Hardinxveld-Giessendam		Ruimtebehoefte o.b.v. aantal groepen (verordening oud)																	
Naam school	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042
OBS Merwedeschool	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	5
Basisschool De Regenboog	10	10	11	11	11	11	11	11	12	12	11	11	11	11	11	11	11	11	11
Ichthusschool	8	9	9	9	9	10	10	10	10	10	9	9	9	9	9	9	9	9	9
OBS de Driemaster, loc. Pietersweer	6	7	7	7	7	7	8	8	8	8	8	8	8	8	8	7	7	7	7
OBS de Driemaster, loc. Tonneband	5	5	5	5	5	5	6	6	6	6	6	6	6	6	6	5	5	5	5
Rehobothschool	17	17	17	18	18	18	19	19	19	19	19	19	19	19	19	18	18	18	18
De Wonderwijzer	4	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Koningin Wilhelmina-School	17	19	20	20	21	22	22	23	23	23	23	23	22	22	22	22	21	21	21
Totaal	73	77	79	81	82	84	87	88	89	89	87	87	86	86	86	83	82	82	81

2024: is schooljaar 2024-2025

Gemeente Hardinxveld-Giessendam		Klokuren bewegingsonderwijs																	
Naam school	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042
OBS Merwedeschool	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	4,5
Basisschool De Regenboog	10,5	10,5	10,5	10,5	10,5	10,5	10,5	10,5	12,0	12,0	10,5	10,5	10,5	10,5	10,5	10,5	10,5	10,5	10,5
Ichthusschool	7,5	9,0	9,0	9,0	9,0	10,5	10,5	10,5	10,5	10,5	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0	9,0
OBS de Driemaster, loc. Pietersweer	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5	6,0	6,0	6,0	6,0
OBS de Driemaster, loc. Tonneband	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	4,5	4,5	4,5	4,5
Rehobothschool	16,5	16,5	16,5	18,0	18,0	18,0	19,5	19,5	19,5	19,5	19,5	19,5	19,5	19,5	19,5	18,0	18,0	18,0	18,0
De Wonderwijzer	3,0	3,0	3,0	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
Koningin Wilhelmina-School	16,5	19,5	21,0	21,0	21,0	22,5	22,5	24,0	24,0	24,0	24,0	24,0	22,5	22,5	22,5	22,5	21,0	21,0	21,0
Totaal	70,5	75,0	76,5	79,5	79,5	82,5	87,0	88,5	90,0	90,0	87,0	87,0	85,5	85,5	85,5	81,0	79,5	79,5	78,0

2024: is schooljaar 2024-2025